

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

RAPORT

z realizacji projektu pn.

WYKORZYSTANIE WODY ELEKTROLIZOWANEJ W PRODUKCJI ROŚLINNEJ I ZWIERZĘCEJ JAKO ŚRODKA INNOWACYJNEGO, BEZPIECZNEGO OGRANICZAJĄCEGO STOSOWANIE SZKODLIWYCH ZWIĄZKÓW CHEMICZNYCH I ANTYBIOTYKÓW W ROLNICTWIE wykonanego przez konsorcjum ZDROWA ŻYWNOŚĆ

część

UDOSKONALENIE TECHNOLOGII OCHRONY ROŚLIN PRZY ZASTOSOWANIU ELEKTROLIZOWANEJ WODY AGRO ECA ROŚLINY UPRAWNE Zadanie 2 (str. 14-36)

Wykonawcy

dr hab. inż. Agnieszka Klimek-Kopyra, prof. URK

dr inż. Joanna Dłużniewska

dr inż. Tomasz Czech, prof. URK

dr inż. Małgorzata Koncewicz-Baran

mgr inż. Patryk Galbas

mgr inż. Barbara Czekaj

mgr inż. Katarzyna Szczurowska

mgr Jacek Babula

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Spis treści	Str.
ZADANIE 1	5
Przebadanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA do zaprawiania materiału siewnego pszenicy kukurydzy oraz soi:	
testowanie różnych stężeń elektrolizowanej wody Agro ECA na proces kiełkowania i zdrowotność materiału siewnego	
ocena siły kiełkowania i zdolności kiełkowania materiału siewnego	
ocena zdrowotności ziarna w czasie kiełkowania	
Materiał i metody	5
Wnioski	13
ZADANIE 2	14
Przebadanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA do ochrony pszenicy, kukurydzy oraz soi przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego:	
testowanie różnych stężeń elektrolizowanej wody Agro ECA na skuteczność zwalczania chorób grzybowych dla roślin takich, jak: pszenica, kukurydza i soja	
ocena skuteczności zwalczania wybranych chorób grzybowych materiału siewnego	
Materiał i metody	
Wyniki	14
pszenica	18
kukurydza	18
soja	25
Wnioski	31
	35
ZADANIE 3	37
Przebadanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA do ochrony pszenicy, kukurydzy oraz soi przed chorobami grzybowymi w warunkach polowych	
Planowane pomiary wykonywane w uprawach inkubacyjnych, wazonowych jak i polowych:	
1. pomiary fizjologiczne: analiza przewodności szparkowej liści, fluorescencja, analiza fotosyntezy, zawartość chlorofilu.	
2. pomiary biometryczne: gromadzie biomasy w czasie, analiza struktury plonu, pomiary biometryczne z wykorzystaniem bezzałogowych obiektów latających oraz różnego rodzaju widm światła oraz współczynników NDVI i kamery termowizyjnej inne pomiary biometryczne.	
3. analiza składu chemicznego ziarna (białko, skrobia, zawartość tłuszczu, zawartość aminokwasów zawartość makro oraz mikroelementów).	
4. obserwacje w czasie wzrostu i rozwoju roślin wystąpienia patogenów grzybowych (identyfikacja patogenów grzybowych).	
5. szacowanie strat w zależności od typu ochrony.	
Materiał i metody	37
Wyniki	45
pszenica	45
kukurydza	53
soja	58

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Wnioski	61
Analiza ekonomiczna ochrony roślin	64
ZADANIE 4	69
Przebadanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA do ochrony ziarna w czasie magazynowania: testowanie różnych stężeń elektrolizowanej wody Agro ECA na zdrowotność przechowywanego materiału siewnego, ocena porażenia ziarna przez patogeny grzybowe (skaning)	
Materiał i metody	69
Wyniki	71
Wnioski	74
Analiza zawartości mykotoksyn w przechowywanym materiale siewnym	75
Materiał i metody	75
Wyniki	76
pszenica	76
kukurydza	77
soja	79
Wnioski	80
Wnioski końcowe ZALECENIA DLA PRAKTYKI	81
pszenica	81
kukurydza	83
soja	85

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

---

Wprowadzenie

W ostatnich latach obserwuje się ogólnoswiatowy trend mający na celu ograniczanie stosowania pestycydów w uprawach roślin. Wynika to z dużej presji konsumentów, którzy obawiają się spożywania pozostałości pestycydów wraz z żywnością i wodą pitną. Drugą przyczyną jest ochrona środowiska przed szkodliwymi efektami związanymi ze stosowaniem pestycydów, herbicydów i ich negatywnymi skutkami. Zastosowanie do ochrony roślin przed chorobami grzybowymi i bakteryjnymi nowego na polskim rynku bezpiecznego środka biobójczego – elektrolizowanej wody – Agro ECA, nowatorskiego urządzenia do zwalczania szkodników, innowacyjnego urządzenia do zwalczania chwastów w uprawach roślin oraz nowatorskiego opryskiwacza tunelowego dla upraw warzywniczych i truskawek, wpłynie na znaczne ograniczenie używania chemicznych środków ochrony roślin – i co się z tym wiąże redukcję pozostałości pestycydów w produktach, bez pogorszenia jakości plonów.

Środek badany w zadaniu to woda elektrolizowana Agro ECA, która zawiera jako substancję aktywną kwas podchloryny w stężeniu 2000 ppm (0,2%).

Część projektu została podzielona na 4 etapy:

Zadanie 1 – doświadczenie laboratoryjne,

Zadanie 2 – doświadczenie wazonowe,

Zadanie 3 – doświadczenie polowe,

Zadanie 4 – doświadczenie magazynowe/laboratoryjne

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

ZADANIE 2

Przebadanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA do ochrony pszenicy, kukurydzy oraz soi przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego:

1. testowanie różnych stężeń elektrolizowanej wody Agro ECA na skuteczność zwalczania chorób grzybowych dla roślin takich, jak: pszenica, kukurydza i soja
2. ocena skuteczności zwalczania wybranych chorób grzybowych materiału siewnego

Materiał i metody

Doświadczenie wazonowe założono na glebie pobranej z warstwy 0-20 cm gruntu ornego (bez nawożenia naturalnego, organicznego, mineralnego i wapnowania od kilku lat) o odczynie lekko kwaśnym, średniej zasobności w przyswajalne formy potasu i niskiej zasobności w przyswajalne formy fosforu, naturalnej zawartości metali ciężkich. Glebę do doświadczenia wysuszono, przesiano i odważono do każdego z wazonów (po 8 kg suchej masy gleby na wazon). Jako rośliny testowe zastosowano: pszenicę jară, kukurydzę i soję.

Schemat doświadczenia obejmował 11 obiektów, a każdy obiekt był prowadzony w 4 powtórzeniach, zgodnie ze schematem przedstawionym w tabeli 5.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Tab. 5. Schemat obiektów ochrony roślin przed chorobami w doświadczeniu wazonowym

Obiekt	Zaprawianie	Opryskiwanie	
		1. zabieg	2. zabieg
A ochrona chemiczna	fungicyd	fungicyd	fungicyd
B ochrona łączona	fungicyd	woda elektrolizowana Agro ECA 1%	woda elektrolizowana Agro ECA 1%
C ochrona łączona	fungicyd	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%
D ochrona łączona	fungicyd	woda elektrolizowana Agro ECA 2,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 2,5%
E ochrona łączona	fungicyd	fungicyd	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%
F ochrona łączona	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%	fungicyd	fungicyd
G ochrona wodą	woda elektrolizowana Agro ECA 1%	woda elektrolizowana Agro ECA 1%	woda elektrolizowana Agro ECA 1%
H ochrona wodą	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%
I ochrona wodą	woda elektrolizowana Agro ECA 2,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 2,5%	woda elektrolizowana Agro ECA 2,5%
J ochrona łączona	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%	fungicyd	woda elektrolizowana Agro ECA 1,5%
K kontrola	bez zabiegu	bez zabiegu	bez zabiegu

21 kwietnia 2021 r. założono doświadczenie, tj. do gleby dodano składniki pokarmowe (makro- i mikroelementy) w formie czystych chemicznie soli rozpuszczalnych w dawkach dostosowanych do wymagań pokarmowych roślin wraz z podziałem na 2 dawki w przypadku azotu i potasu. Dawki składników pokarmowych w przeliczeniu na wazon oraz formy chemiczne, w jakiej zostały one wprowadzone przedstawiono w tabeli 2.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Tabela 6. Dawki i formy składników pokarmowych zastosowanych w doświadczeniu wazonowym

Składnik pokarmowy	Zastosowana forma chemiczna	Jednostka	Pszenvica	Soja	Kukurydza
Azot (N)	NH_4NO_3	g·wazon ⁻¹	1,2	0,6	1,6
Fosfor (P)	$\text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$		0,6	0,6	0,4
Potas (K)	K_2SO_4		0,8	0,8	1,2
Siarka (S)	K_2SO_4		0,32	0,32	0,48
Żelazo (Fe)	$\text{FeC}_6\text{H}_5\text{O}_7 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$		0,1		
Mangan (Mn)	$\text{MnSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$		0,05		
Miedź (Cu)	$\text{CuCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	mg·wazon ⁻¹	10		
Bor (B)	$\text{Na}_4\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$		5		
Cynk (Zn)	$\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$		6		
Molibden (Mo)	$\text{Na}_2\text{MoO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$		2		
Kobalt (Co)	$\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$		0,5		

W wazonach utrzymywana była stała wartość pojemności wodnej gleby w zakresie od 30% (w początkowych fazach rozwojowych roślin) do 50-55% (w trakcie pełni wegetacji roślin). Straty wody z gleby uzupełniano wodą destylowaną do stałej identycznej wagi we wszystkich wazonach (w praktyce: podlewanie od 1 do 3 razy dziennie roślin, w zależności od fazy rozwojowej rośliny i temperatury powietrza, a także indywidualnych wymagań wodnych roślin).

Metody analityczne

Po przewiezieniu do laboratorium zebrane próbki roślinne były suszone do stałej wagi w suszarce z obiegiem powietrza w temperaturze 70°C. Następnie badany materiał roślinny 30 poddano mineralizacji na sucho w piecu muflowym w temperaturze 450°C przez 12 godzin, po wcześniejszym rozdrobnieniu przy użyciu młynka tnącego. Spopielone próbki rozpuszczono przy użyciu kwasu azotowego (V) (1:2). Po całkowitym rozpuszczeniu popiołu, próbki przenoszono ilościowo, do kolbek miarowych na 50 cm³ [Ostrowska i in. 1991]. Każdą próbkę analizowano w dwóch powtórzeniach. Jeżeli wyniki analizy dwóch równoległych powtórzeń

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

różniły się między sobą o więcej niż 5% przeprowadzono kolejne dwie analizy tej próbki. W roztworzonych próbkach roślinnych i glebowych oznaczono zawartość kadmu, ołowiu i cynku przy użyciu spektrometru emisji atomowej ICP-OES Optima 7300 DV firmy PerkinElmer.

Fot. 7. Badanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA w różnych stężeniach do ochrony kukurydzy przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego

W celu określenia występowania chorób grzybowych na pszenicy, kukurydzy i soi analizowano porażenie przez patogeny 20 roślin z każdego wazonu. Ocenę porażenia wykonywano wg skali pięciostopniowej skali, w której „0” oznaczało rośliny zdrowe, a 4 to rośliny wykazujące największe porażenie – ponad 50%. Następnie obliczano indeks porażenia roślin.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Wyniki i ich omówienie

pszenica jara

Tabela 7. Wpływ zabiegów ochrony na wybrane cechy biometryczne roślin pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

Obiekt	Średnia liczba kłosów/wazon [szt.]	Średnia masa ziaren/wazon [g]	Sucha masa słomy/wazon [g]	Sucha masa kłosa/wazon [g]
A ochrona chemiczna – zaprawa fungicydem + 2 opryski fungicydem	27,0	32,3 ab	25,5	42,5 ab
B ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	25,0	32,5 ab	25,1	41,5 ab
C ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	24,5	35,1 ab	24,7	44,5 ab
D ochrona łączona - zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 2,5%	24,7	30,9 bc	23,0	39,5 ab
E ochrona łączona – zaprawa fungicydem + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,5%	24,5	33,8 ab	23,2	41,8 ab
F ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski fungicydem	24,5	35,7ab	23,1	45,1 ab
G ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1% + 2 opryski Agro ECA 1%	23,7	30,6 bc	22,7	40,1 ab
H ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski Agro ECA 1,5%	25,0	34,2ab	22,3	42,1 ab
I ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 2,5% + 2 opryski Agro ECA 2,5%	25,0	28,8bc	22,6	36,7 b
J ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,%	27,2	37,1 ab	25,3	47,3 a
K kontrola – bez zabiegu	24,0	38,1 a	21,4	47,1 a

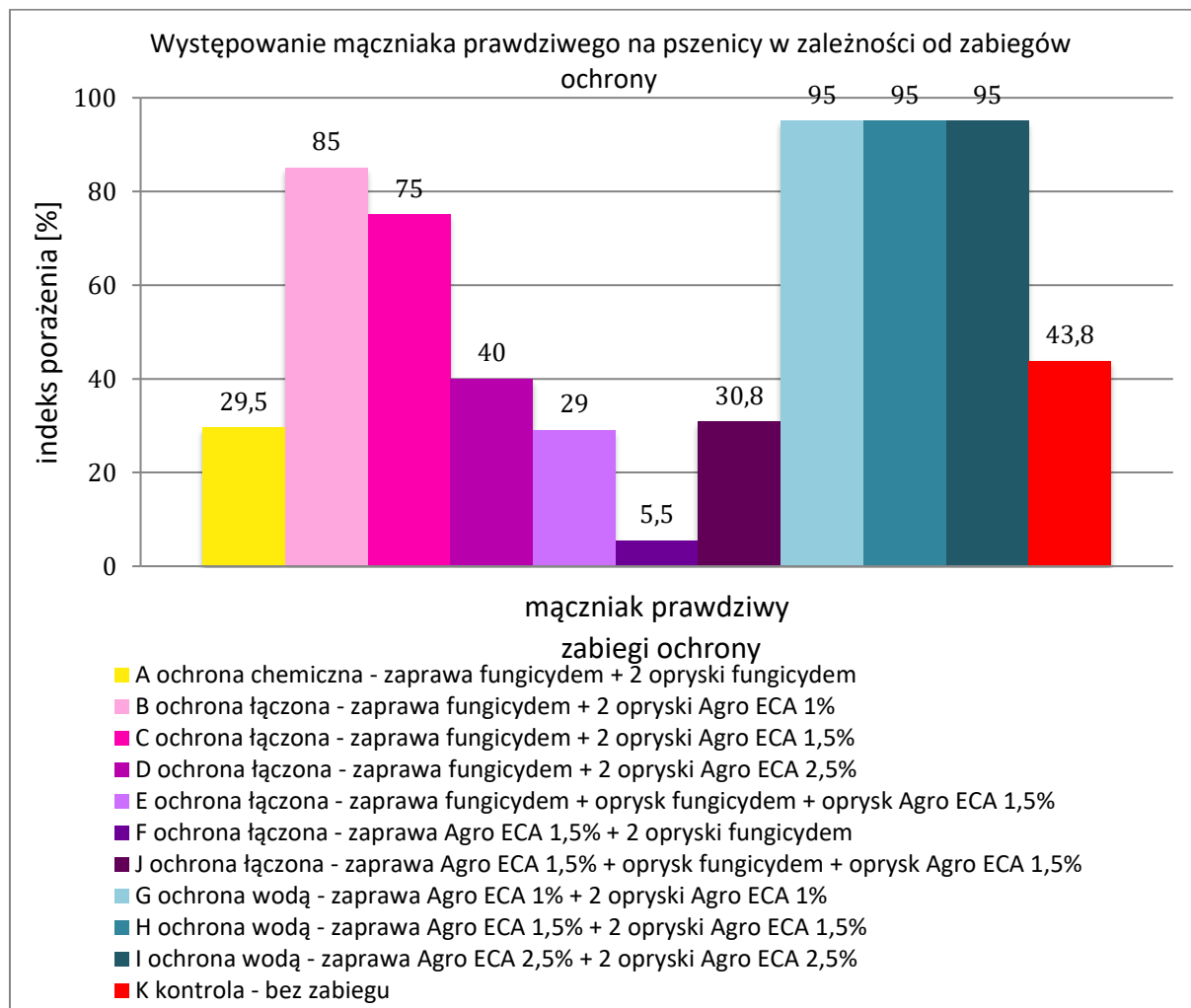
Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Tabela 8. Wpływ zabiegów ochrony na zawartość makro i mikroelementów w roślinach pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

ziarno													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	261,1	0,16	0,82	4,87	53,0	4446,4	1780,8	19,9	11,4	0,48	4297,0	0,18	38,6
B	276,0	0,18	0,79	4,47	37,0	4093,1	1645,1	19,8	13,7	0,45	3867,9	0,07	39,1
C	236,4	0,15	0,60	4,11	38,1	4370,4	1714,0	17,0	13,0	0,32	4163,9	0,14	33,0
D	200,7	0,12	1,37	3,11	31,2	3727,0	1387,9	13,6	9,1	0,72	3289,2	0,06	24,0
E	184,7	0,13	1,54	3,34	32,3	4965,8	1759,4	14,5	12,7	0,83	4263,6	0,07	25,4
F	231,8	0,16	1,42	4,03	50,0	3521,4	1272,5	18,1	12,3	0,85	3203,6	0,09	30,8
G	246,1	0,17	0,68	4,16	45,4	3369,7	1403,1	19,1	11,1	0,30	3413,1	0,06	39,2
H	239,0	0,17	0,72	4,01	34,5	3700,6	1521,7	18,2	10,1	0,40	3520,1	0,04	36,1
I	215,1	0,15	0,62	3,76	45,3	4245,5	1876,5	15,8	16,5	0,28	4422,2	0,07	32,3
J	197,6	0,14	0,62	3,44	29,0	4288,9	1745,4	14,9	17,3	0,33	4293,4	0,04	28,6
K	164,1	0,11	0,27	2,83	21,9	2917,4	1168,7	11,4	7,1	0,14	2802,1	0,04	22,8
słoma													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	3371,3	0,28	0,52	1,40	35,5	19968,6	1567,1	7,35	238,1	1,18	595,63	0,31	35,48
B	3723,7	0,28	0,60	1,28	44,1	22845,5	1585,2	8,01	288,6	1,27	672,28	0,23	11,65
C	2275,3	0,19	1,29	0,83	17,9	17063,3	1018,5	5,00	211,4	1,62	342,08	0,10	9,63
D	2402,7	0,20	1,03	0,99	24,4	15130,3	1104,7	6,66	237,4	1,46	367,76	0,21	9,63
E	2320,0	0,22	0,86	1,03	25,5	14757,3	1130,1	6,72	269,4	1,38	397,44	0,19	10,66
F	2056,8	0,23	0,49	1,08	47,4	14063,8	1011,0	8,73	261,9	1,19	329,04	0,27	11,38
G	2607,4	0,27	0,61	1,30	41,8	15366,8	1262,0	7,65	259,4	1,25	522,31	0,30	11,63
H	2202,9	0,23	1,18	1,09	37,8	17445,1	1028,0	5,90	344,5	1,50	459,55	0,14	10,98
I	2463,4	0,27	0,82	1,36	39,7	16778,8	1179,7	7,45	354,0	1,34	688,89	0,25	9,84
J	2846,6	0,30	0,77	1,33	29,3	17233,4	1258,8	7,48	287,1	1,33	444,88	0,51	12,73
K	2203,2	0,24	0,63	1,08	39,6	17670,3	933,3	6,21	265,2	1,26	393,50	0,36	10,29

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Ryc. 2. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie mączniaka prawdziwego na pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

Stwierdzono, że na pszenicy jarej uprawianej w doświadczeniu wazonowym występowały następujące choroby: mączniak prawdziwy oraz choroby podsuszkowe czyli łamliwość źdźbła, zgorzel podstawy źdźbła i fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła (ryc. 2-5). W największym nasileniu występował mączniak prawdziwy, a w najmniejszym fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła.

Zanotowano, że w ochronie pszenicy przed mączniakiem prawdziwym największą poprawę zdrowotności roślin uzyskano w obiektach: z pełną ochroną fungycydami oraz ochroną łączoną, w której jeden zabieg opryskiwania był wykonywany fungycydem (ryc. 2).

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

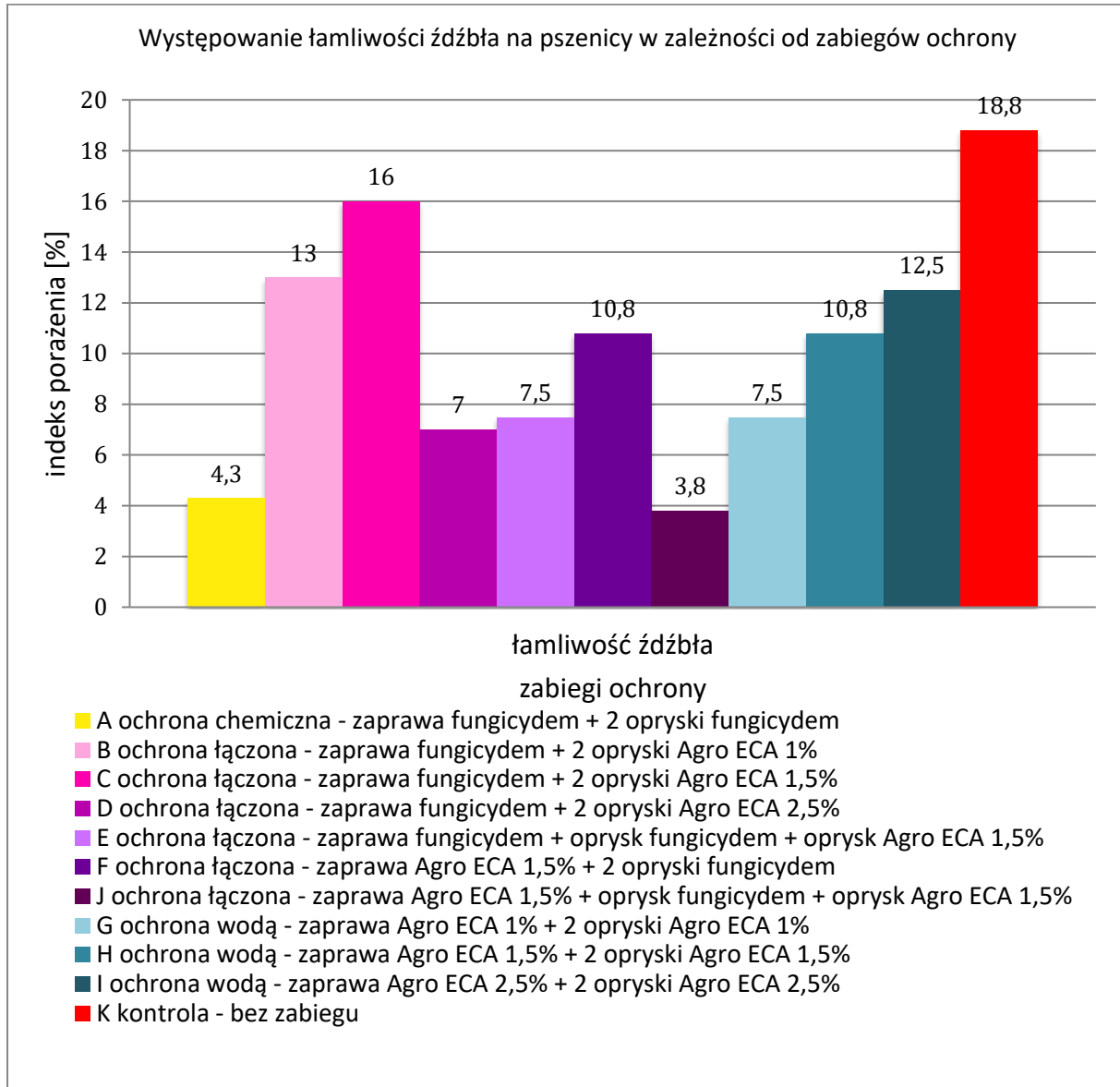
Natomiast w obiektach, w których do opryskiwania stosowano tylko zabiegi wodą Agro ECA nasilenie mączniaka prawdziwego znacząco wzrastało.

Fot. 8. Objawy mączniaka prawdziwego na liściach pszenicy jarej w doświadczeniu: badanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA w różnych stężeniach do ochrony pszenicy jarej przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

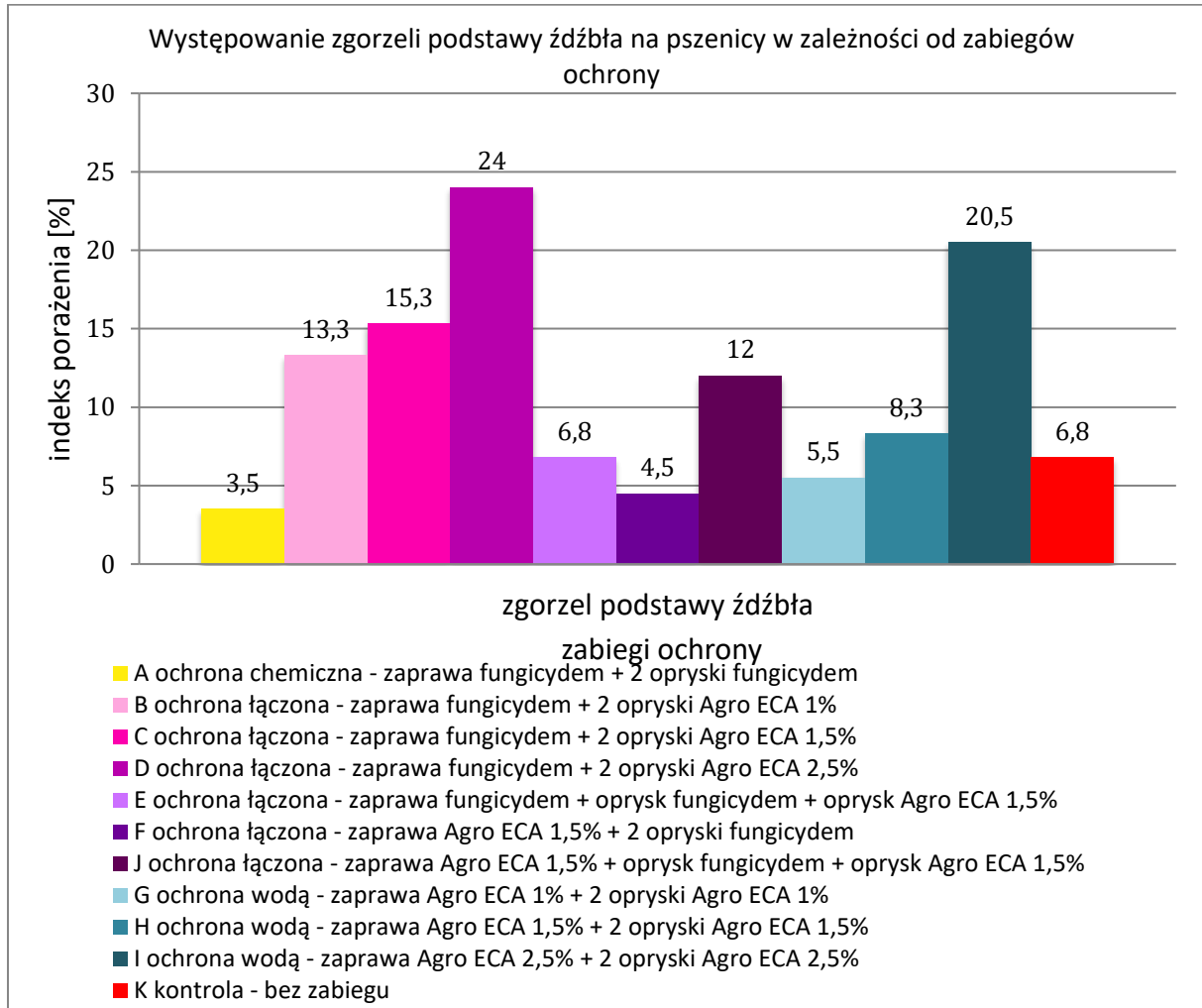
Ryc. 3. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie łamliwości źdźbła na pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

W ochronie pszenicy jarej przed łamliwością źdźbła wykonywanie zabiegów ochrony fungicydami i wodą elektrolizowaną Agro ECA wpływało na zmniejszenie porażenia roślin (ryc. 3). Największą poprawę zdrowotności roślin uzyskano w obiektach: z pełną ochroną fungicydami oraz ochroną łączoną, w której jeden zabieg opryskiwania był wykonywany fungicydem. W obiektach, w których do wszystkich zabiegów stosowano wodę Agro ECA najniższe porażenie wystąpiło dla stężenia 1,5% Agro ECA.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Ryc. 4. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie zgorzeli podstawy źdźbła na pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

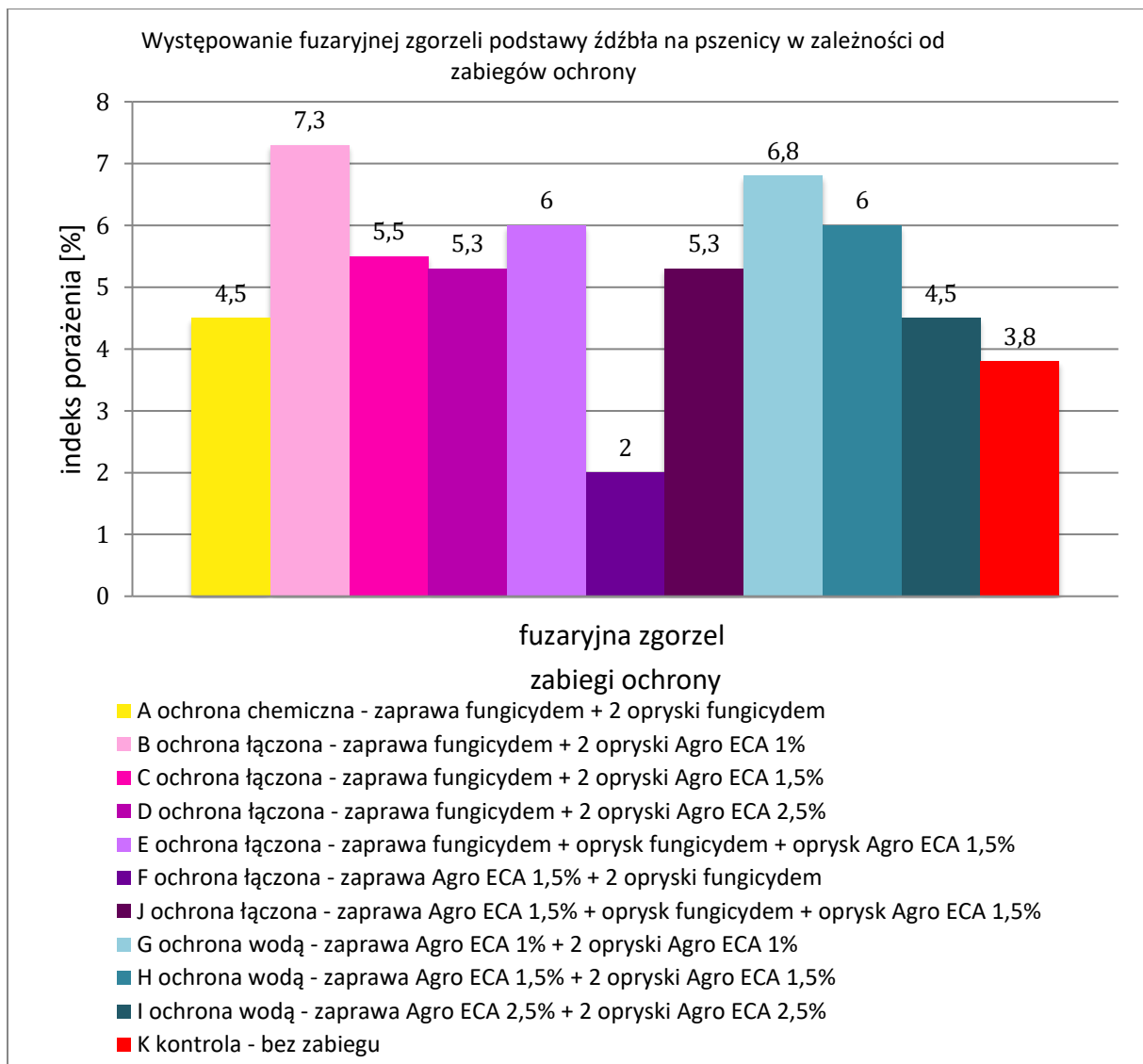
W ochronie pszenicy jarej przed zgorzelą podstawy źdźbła zmniejszenie porażenia roślin zanotowano w obiektach z pełną ochroną fungycydami oraz ochroną łączoną, w której jeden zabieg opryskiwania był wykonywany fungycydem (ryc. 4). Pełna ochrona wodą elektrolizowaną obniżała występowanie choroby przy stężeniu 1,0% Agro ECA. Natomiast, gdy do zaprawiania i opryskiwania była stosowana woda Agro ECA w wyższych stężeniach tj. 1,5 i 2,5% porażenie patogenem się zwiększało.

Najwyższe nasilenie występowania fuzaryjnej zgorzeli podstawy źdźbła pszenicy, nie było duże i wynosiło niewiele ponad 7% (ryc. 5). Ochrona przed tą chorobą fungycydami, wodą

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Agro ECA lub łączone zabiegi nie obniżyły porażenia. Jedynie w obiekcie, w którym zastosowano zaprawianie Agro ECA 1,5% i dwukrotne opryskiwanie fungicydami uzyskano poprawę zdrowotności pszenicy.

Ryc. 5. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie fuzaryjnej zgorzeli podstawy źdźbła na pszenicy jarej w doświadczeniu wazonowym

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

kukurydza

Tabela 9. Wpływ zabiegów ochrony na wybrane cechy biometryczne roślin kukurydzy w doświadczeniu wazonowym

Obiekt	Liczba kolb/wazon [szt.]	Sucha masa kolb/wazon [g]	Sucha masa roślin/wazon [g]
A ochrona chemiczna – zaprawa fungicydem + 2 opryski fungicydem	6,5	90,4 ab	148,9
B ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	6,0	88,6 ab	154,2
C ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	5,7	64,6 ab	135,3
D ochrona łączona - zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 2,5%	5,2	87,6 ab	183,6
E ochrona łączona – zaprawa fungicydem + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,5%	6,0	94,6 a	146,8
F ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski fungicydem	5,0	55,8 b	233,8
G ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1% + 2 opryski Agro ECA 1%	5,0	66,7ab	195,2
H ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski Agro ECA 1,5%	5,0	84,6ab	154,9
I ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 2,5% + 2 opryski Agro ECA 2,5%	5,5	67,8 ab	177,8
J ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,%	6,0	75,2ab	224,8
K kontrola – bez zabiegu	5,2	64,5 ab	241,7

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Fot. 9. Badanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA w różnych stężeniach do ochrony kukurydzy przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

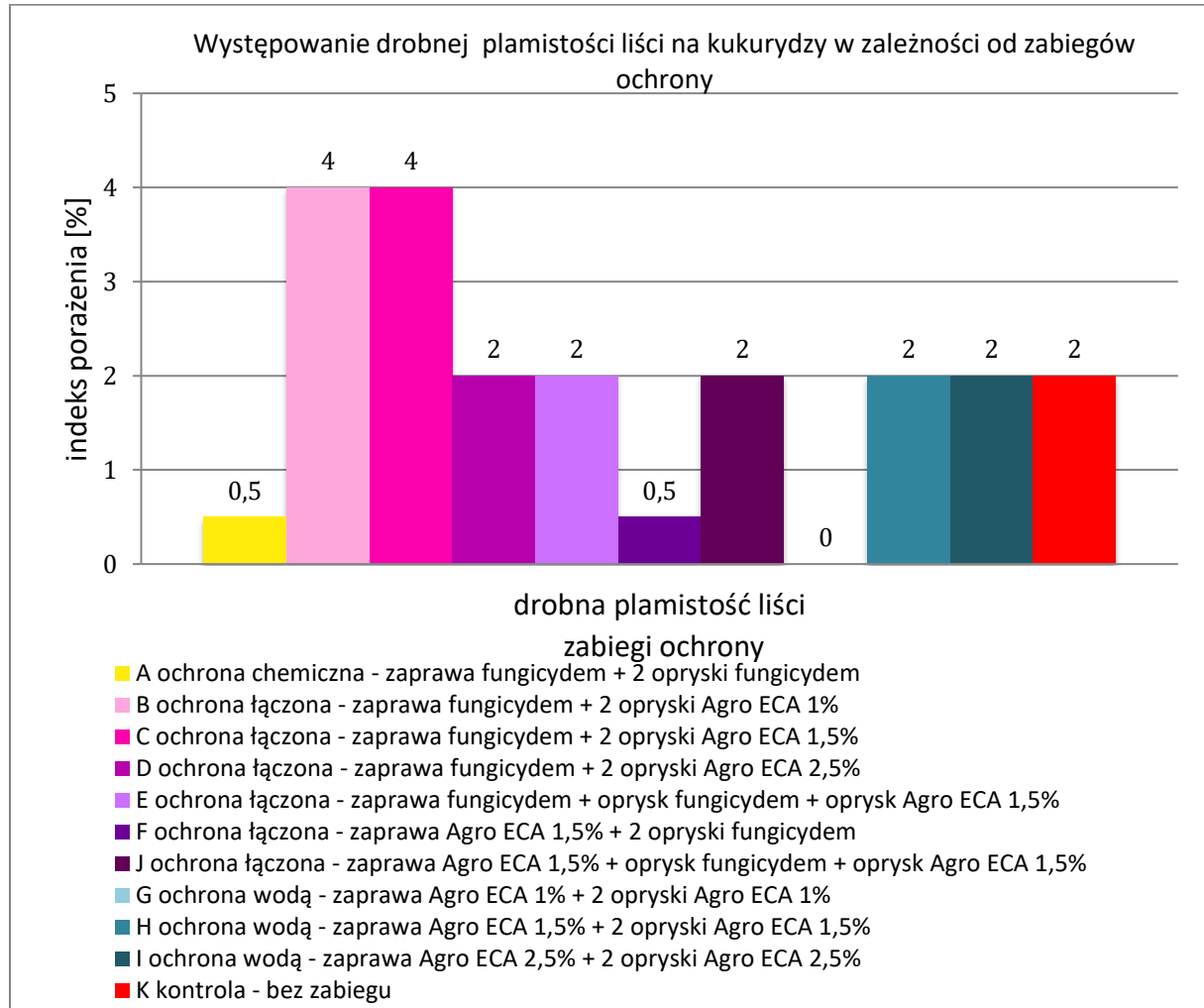
Tabela 10. Wpływ zabiegów ochrony na zawartość makro i mikroelementów w roślinach kukurydzy w doświadczeniu wazonowym

kolby													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	28,7	0,02	0,41	1,12	17,8	2880,7	577,9	2,99	3,05	0,3	2122,9	0,05	9,64
B	29,2	0,02	0,87	1,25	18,4	2850,8	643,1	3,62	4,61	0,6	1969,4	0,05	10,44
C	34,2	0,01	0,63	1,21	15,6	2440,0	633,3	3,65	4,58	0,4	1766,6	0,04	10,43
D	29,7	0,01	0,84	1,16	33,4	2790,4	620,8	3,36	1,37	0,5	2045,6	0,07	9,60
E	13,5	0,01	0,36	0,82	7,1	2686,5	431,5	2,11	1,05	0,2	1827,4	0,02	6,46
F	24,6	0,01	0,70	1,02	16,6	2678,5	586,6	3,15	1,25	0,3	1947,9	0,09	9,01
G	56,4	0,02	0,39	1,17	98,9	2489,2	655,2	3,67	2,19	0,3	1929,1	3,28	11,28
H	25,7	0,02	0,15	1,12	11,6	3161,4	624,6	3,13	1,20	0,2	2273,6	0,23	9,46
I	27,6	0,02	0,36	0,94	10,3	1902,4	561,1	2,92	1,12	0,2	1575,8	0,03	8,50
J	22,5	0,02	0,62	1,12	20,4	2599,9	566,8	3,22	1,02	0,4	2067,5	0,10	9,12
K	24,3	0,01	0,17	1,16	13,7	2740,9	619,2	3,12	5,73	0,2	2271,6	0,02	9,58
biomasa													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	1818,6	0,46	4,74	7,69	1394,4	4426,1	908,2	50,6	42,2	3,17	463,5	15,55	35,38
B	1939,7	0,39	1,21	1,34	38,8	5956,9	1302,6	10,7	26,8	0,52	527,1	0,63	11,67
C	1742,9	0,19	1,26	1,19	6,6	7582,5	1194,6	10,3	21,6	0,56	998,8	0,17	9,58
D	1903,2	0,15	0,91	1,29	24,1	6787,2	1111,6	10,6	20,7	0,30	685,8	0,65	9,57
E	2003,8	0,15	1,33	1,30	12,7	9355,8	1268,3	10,2	15,0	0,69	723,2	0,31	10,63
F	2024,7	0,07	0,83	1,11	24,3	6973,7	1232,1	10,5	24,4	0,32	980,6	0,18	11,33
G	1839,4	0,06	0,93	1,18	21,1	6834,5	1202,3	10,9	13,1	0,35	803,2	0,26	11,58
H	1708,6	0,04	0,61	1,15	11,9	7442,2	1056,1	10,9	10,2	0,15	841,1	0,05	10,92
I	1854,1	0,04	0,88	1,24	40,2	6621,4	1201,8	10,1	13,0	0,26	872,4	0,50	9,86
J	1855,6	0,02	0,36	1,05	9,0	6220,8	1101,0	9,6	7,6	0,04	643,5	0,17	12,69
K	1899,7	0,03	0,64	1,05	20,5	6329,5	1173,6	11,6	12,0	0,24	862,2	0,23	10,25

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Ryc. 6. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie drobnej plamistości liści na kukurydzy w doświadczeniu wazonowym

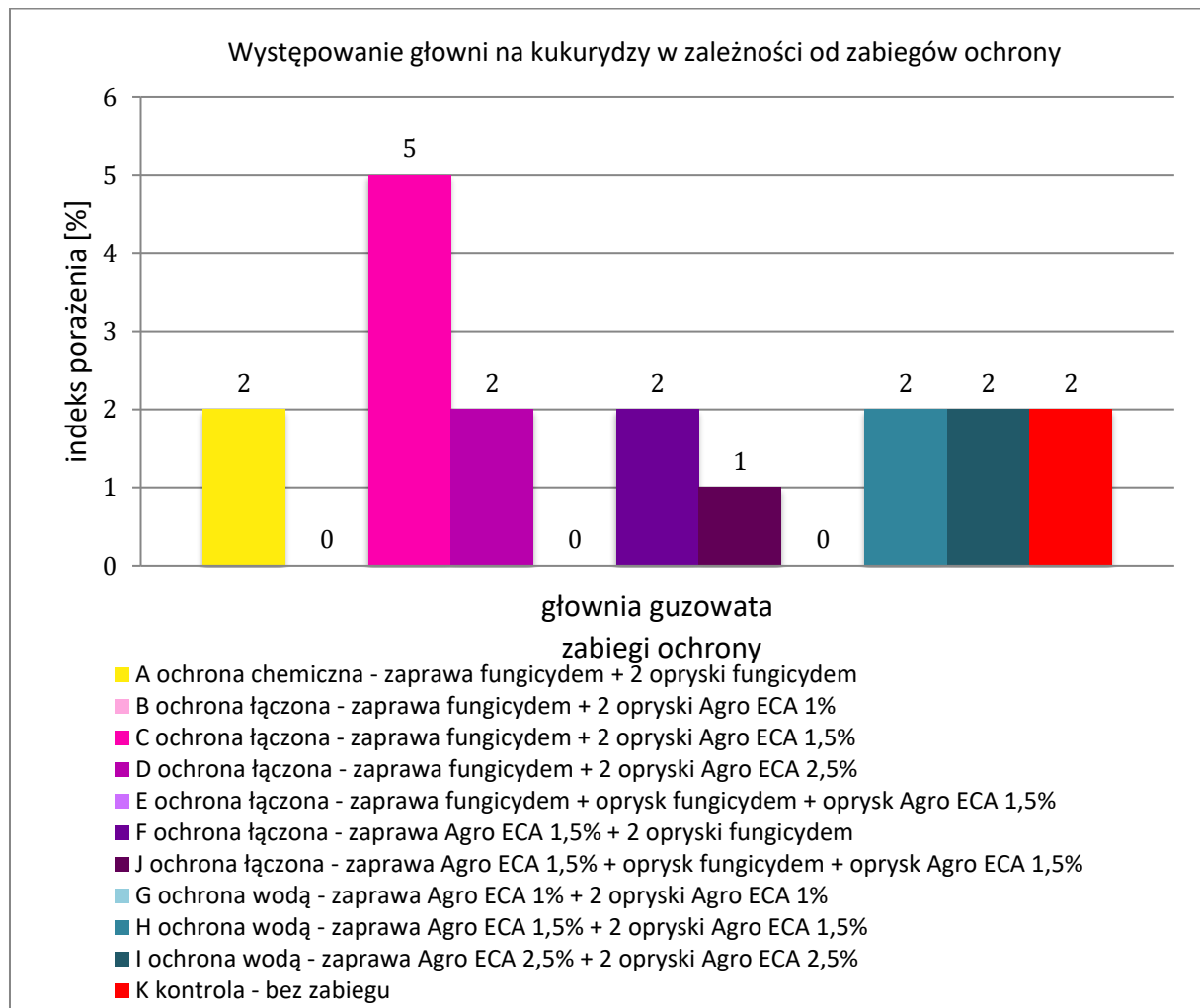
W doświadczeniu wazonowym kukurydza była porażona przez patogeny wywołujące drobną plamistość liści i głównię guzowatą kukurydzy (ryc. 6-7).

Występowanie drobnej plamistości liści nie było duże i indeks porażenia nie przekraczał 4% (ryc. 6). Chorobę ograniczono w 3 obiektach, w których zastosowano: pełną ochronę fungicydami, ochronę łączoną tj. zaprawianie Agro ECA 1,5% i 2 opryskiwania fungicydami lub pełną ochronę wodą Agro ECA w stężeniu 1%.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Również występowanie głowni guzowatej nie było duże i indeks porażenia nie przekraczał 5% (ryc. 7). Zastosowanie zabiegu opryskiwania wodą Agro ECA w stężeniu 1,0% chroniło rośliny kukurydzy przed głownią guzowatą.

Ryc. 7. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie głowni guzowatej na kukurydzy w doświadczeniu wazonowym

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Fot. 10. Objawy głównej guzowatej na kukurydzy w doświadczeniu: badanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA w różnych stężeniach do ochrony kukurydzy przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

soja

Fot. 11. Badanie skuteczności elektrolizowanej wody Agro ECA w różnych stężeniach do ochrony soi (a – faza rozwoju pędów bocznych BBCH 20-29, b – faza dojrzewania strąków i nasion BBCH 80-89) przed chorobami grzybowymi w warunkach doświadczenia wazonowego

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Tabela 11. Wpływ zabiegów ochrony na wybrane cechy biometryczne roślin soi w doświadczeniu wazonowym

Obiekt	Sucha masa strąków/wazon [g]	Sucha masa nasion/wazon [g]	Liczba strąków/wazon [szt.]	Sucha masa słomy/wazon [g]
A ochrona chemiczna – zaprawa fungicydem + 2 opryski fungicydem	83,0 ab	56,8 a	112,5 ab	20,8 ab
B ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	78,1 ab	52,9 ab	99,0 abc	19,7 ab
C ochrona łączona – zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 1,5%	83,0 ab	56,5 a	104,5 abc	21,3 a
D ochrona łączona - zaprawa fungicydem + 2 opryski Agro ECA 2,5%	78,5 ab	53,1 ab	102,0 abc	18,9 ab
E ochrona łączona – zaprawa fungicydem + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,5%	56,9 acd	38,5 bc	80,2 c	13,8 bc
F ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski fungicydem	44,2 d	29,1 c	85,2 bc	9,60 c
G ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1% + 2 opryski Agro ECA 1%	75,4 abc	50,3 ab	94,0 abc	20,0 ab
H ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 1,5% + 2 opryski Agro ECA 1,5%	55,5acd	35,9 bc	88,2 bc	19,1 ab
I ochrona wodą – zaprawa Agro ECA 2,5% + 2 opryski Agro ECA 2,5%	48,4 cd	31,2 c	90,7 bc	20,9 ab
J ochrona łączona – zaprawa Agro ECA 1,5% + oprysk fungicydem + oprysk Agro ECA 1,%	75,7 abc	50,9 ab	99,5 abc	21,0 a
K kontrola – bez zabiegu	86,7 a	58,9 a	120 a	21,8 a

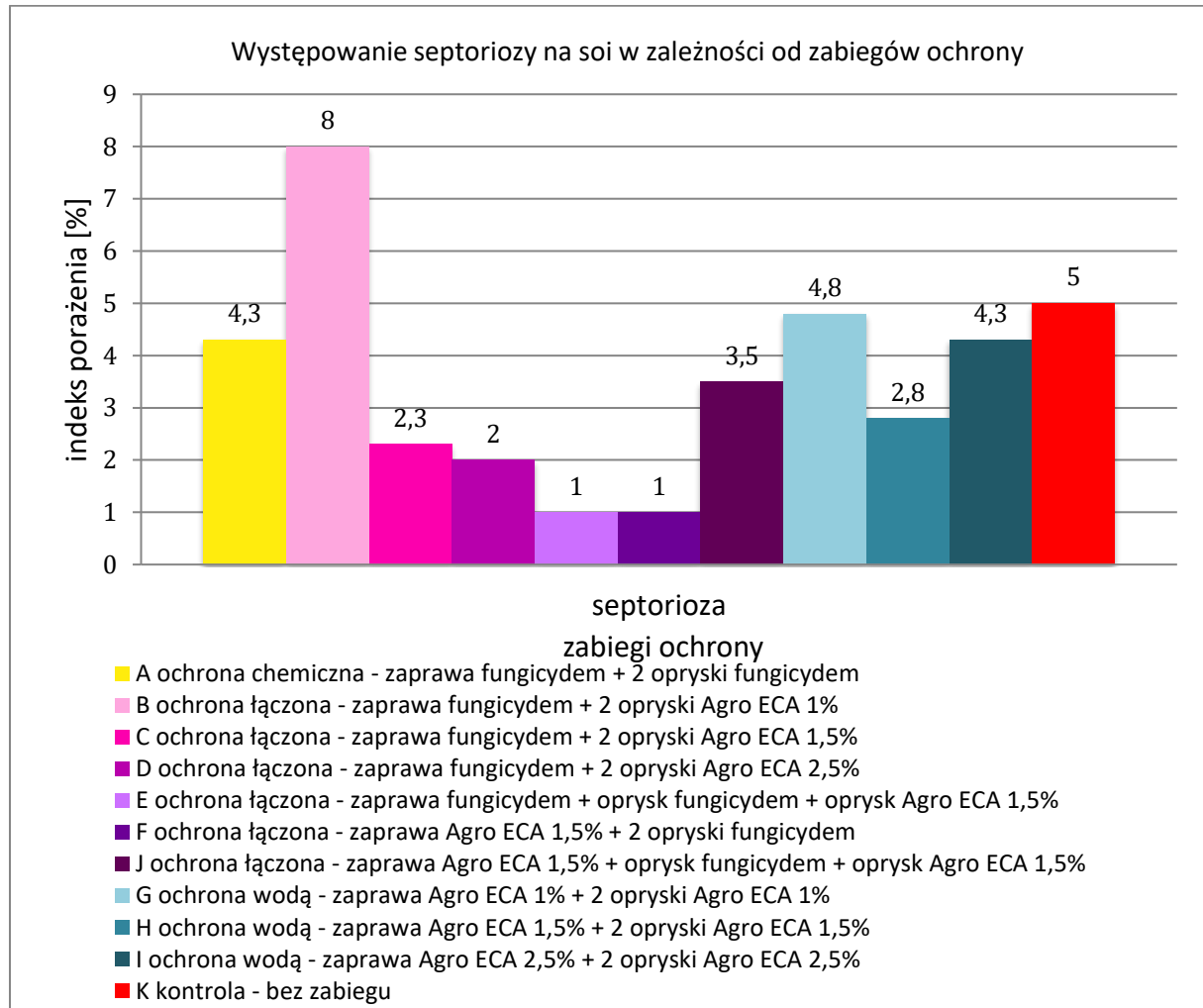
Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOSĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Tabela 12. Wpływ zabiegów ochrony na zawartość makro i mikroelementów w roślinach soi w doświadczeniu wazonowym

nasiona													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	2943,0	0,48	0,63	8,19	85,0	26027,7	3156,6	21,6	9,6	4,7	9956,8	0,29	44,5
B	2522,9	0,53	0,39	8,69	87,3	23087,6	2782,1	22,7	8,0	1,4	9071,3	0,18	46,9
C	2098,0	0,56	0,61	9,15	148,8	19201,8	2344,1	24,8	10,5	1,6	7444,9	0,27	50,9
D	2380,3	0,52	0,60	9,55	115,2	19200,4	2354,2	22,6	12,2	1,6	7224,8	0,27	48,0
E	2333,0	0,53	0,43	8,07	182,8	19236,9	2400,6	19,3	8,1	1,2	7743,2	0,33	39,9
F	2270,0	0,47	0,46	8,07	110,7	19011,5	2346,1	17,1	6,8	1,2	7709,2	0,13	34,3
G	2011,3	0,57	0,17	7,22	92,6	17545,3	2151,7	21,5	8,5	1,1	6743,9	0,19	39,4
H	2109,7	0,30	0,20	8,58	122,4	16973,0	2075,5	16,0	5,3	1,1	6878,7	0,17	32,9
I	2620,7	0,24	0,87	8,59	110,3	19319,7	2392,5	13,1	2,7	1,0	8148,5	0,14	27,4
J	2168,8	0,43	0,28	6,11	52,2	19238,3	2345,8	16,0	2,8	1,0	7315,1	0,30	30,5
K	1870,5	0,35	0,19	5,17	54,2	18584,8	2267,4	15,7	4,8	0,9	6367,3	0,11	31,1
słoma													
obiekt	Ca mg/kg	Cd mg/kg	Cr mg/kg	Cu mg/kg	Fe mg/kg	K mg/kg	Mg mg/kg	Mn mg/kg	Na mg/kg	Ni mg/kg	P mg/kg	Pb mg/kg	Zn mg/kg
A	15218,5	1,01	1,68	1,96	183,9	4137,5	3087,8	42,6	210,0	0,70	984,4	1,45	31,9
B	16417,3	1,00	1,53	2,09	184,7	4412,8	3275,2	42,4	182,5	0,59	1118,9	2,93	59,9
C	13167,4	1,00	2,87	2,01	157,3	3582,6	2481,4	42,2	112,3	1,13	884,5	1,22	29,7
D	15281,4	0,98	1,42	2,10	214,9	4318,8	3063,7	39,6	142,7	0,60	1206,0	1,53	30,4
E	14519,4	1,40	3,01	2,60	459,8	4205,4	2737,2	49,5	121,1	1,31	1700,6	1,92	39,9
F	13965,5	1,51	1,44	2,17	176,9	5307,3	2632,8	32,1	81,0	0,60	2631,6	1,34	40,2
G	13980,9	1,14	1,38	1,88	144,3	5036,0	2681,6	36,2	29,4	0,54	1748,5	0,86	28,5
H	14014,0	1,14	1,36	2,31	120,0	5888,5	3058,3	30,8	157,0	0,53	3090,4	0,81	37,4
I	12583,0	1,30	1,84	2,93	164,3	6497,5	3149,5	27,9	215,6	0,87	3583,1	1,38	50,0
J	14964,7	1,52	2,24	2,24	163,4	5025,9	2878,7	46,5	145,2	0,93	1714,7	1,28	42,1
K	17793,5	1,25	2,79	2,31	234,9	4081,1	3274,8	57,3	152,0	1,08	1178,1	1,71	38,2

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ, którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Ryc. 8. Wpływ zabiegów ochrony na występowanie septoriozy na soi w doświadczeniu wazonowym

Stwierdzono, że na soi uprawianej w doświadczeniu wazonowym występowała septorioza liści (ryc. 8). Nasilenie choroby nie było duże, a indeks porażenia zawierał się w przedziale od 1 do 8%. Zanotowano, że zabiegi ochrony (oprócz obiektu ochrona łączona: zaprawa fungicydem i 2 opryski Agro ECA 1%) wpływały na zmniejszenie porażenia przez patogena wywołującego septoriozę liści soi. Najmniej porażone były rośliny w obiektach, w których zastosowano ochronę łączoną: zaprawianie fungicydem i 2 opryski Agro ECA 1,5 lub 2,5%, albo opryskiwanie fungicydem i Agro ECA 1,5%, ewentualnie zaprawianie Agro ECA 1,5% i 2 opryskiwania fungicydem.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Wnioski

pszenica jara

1. Cechy biometryczne pszenicy jarej, uprawianej w warunkach kontrolowanych, były istotnie zróżnicowane od sposobu przeprowadzonej ochrony.
2. Ochrona fungicydowa wysiewanego ziarna połączona z ochroną roślin w czasie wegetacji wodą Agro ECA znacząco poprawiają średnią masę kłosa oraz masę ziarniaków.
3. Nie wykazano znaczącego wpływu sposobu ochrony roślin na zawartość makro- i mikro elementów w ziarnie i/lub słomie pszenicy.
4. Na pszenicy jarej uprawianej w doświadczeniu wazonowym występowały następujące choroby: mączniak prawdziwy oraz choroby podsuszkowe czyli łamliwość źdźbła, zgorzel podstawy źdźbła i fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła.
5. W ochronie przed mączniakiem prawdziwym oraz przed chorobami podstawy źdźbła takimi, jak łamliwość i zgorzel najlepsze rezultaty uzyskuje się stosując pełną ochronę fungicydami lub ochronę łączoną wodą elektrolizowaną Agro ECA i przynajmniej jednym zabiegiem opryskiwania fungicydem.
6. Zabiegi fungicydami, wodą Agro ECA lub ochrona łączona nie zmniejszają występowania fuzaryjnej zgorzeli podstawy źdźbła.

kukurydza

1. Cechy biometryczne kukurydzy nie wykazywały zróżnicowania na skutek stosowanej ochrony fungicydowej.
2. Nie wykazano znaczącego wpływu sposobu ochrony roślin na zawartość makro- i mikro elementów w ziarnie i/lub słomie kukurydzy.
3. Na kukurydzy uprawianej w doświadczeniu wazonowym występowały choroby takie, jak: drobna plamistość liści i głownia guzowata.
4. Zabiegi opryskiwania wodą Agro ECA w stężeniu 1,0% zmniejszają występowanie drobnej plamistości liści i głowni guzowatej kukurydzy.

Projekt realizowany jest w konsorcjum o nazwie: ZDROWA ŻYWNOŚĆ,
którą tworzą: Bio ActiW sp. z o.o. (lider konsorcjum) oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

---

soja

1. Cechy biometryczne soi, uprawianej w warunkach kontrolowanych, były istotnie zróżnicowane w zależności od sposobu ochrony roślin.
2. Zastosowanie ochrony fungicydowej lub zaprawy wodą Agro ECA przed wysiewem nasion nieznacznie wpływa na zmniejszenie parametrów biometrycznych roślin, w stosunku do kontroli.
3. Ochrona łączona fungycydami i wodą elektrolizowaną Agro ECA nie wpływa negatywnie na kształtowanie parametrów biometrycznych soi, w stosunku do kontroli.
4. Nie wykazano znaczącego wpływu sposobu ochrony roślin na zawartość makro- i mikroelementów w nasionach i/lub słomie soi.
5. Na soi uprawianej w doświadczeniu wazonowym występowała septorioza liści.
6. Ochrona łączona fungycydami i wodą elektrolizowaną Agro ECA wpływa na zmniejszenie występowania na soi septoriozy liści.